

den bør findes og problemerne søges løst med f.eks. tilbud om alkoholbehandling, psykologbehandling m.v., som bør gives samtidig med eller straks efter bortvisningen. En mulighed for at sikre, at kommunerne reelt prioriterer opfølgning i forhold til offer og voldsudøver, er at præcisere kommunernes og andres pligt til at give de voldsramte, deres børn og de voldsudøvende et tilfredsstillende tilbud om hjælp.

Der er ikke taget nye initiativer med henblik på at sikre, at kommunerne følger op på bortvisning hurtigt og effektivt med adækvate tilbud til såvel voldsoffer som voldsudøver med henblik på at afhjælpe årsagerne til volden og de behov, der opstår som følge af en bortvisning. Der er heller ikke fra centralt hold taget initiativ til en forbedring af koordinationen og samarbejdet mellem myndigheder og organisationer med henblik på at yde en helhedsorienteret, hurtig og professionel indsats over for både offeret og den bortviste, hvilket der efter forslagsstillerne bør rettes op på.

Anbefalingerne i Strafferetsplejeudvalgets betænkning

Justitsministeriets Strafferetsplejeudvalg beskriver i den betænkning, der gik forud for lovforslaget, kapitel 4, afsnit 14, de sociale og behandlingsmæssige tiltag m.v., som bortvisning vil kræve for ikke at virke stik imod hensigten:

»De overgreb, som efter udvalgets forslag kan føre til bortvisning, vil i almindelighed være udtryk for alvorlige sociale problemer, samlivsproblemer eller problemer med alkohol- eller stofmisbrug. I forbindelse med bortvisning vil der derfor hyppigt være behov for at sætte ind med særlig social støtte over for den ene eller begge parter.

Den obligatoriske underretningsordning, som udvalget har foreslået ovenfor i afsnit 11, skal sikre, at de sociale myndigheder er opmærksom på den socialt belastede situation, som en bortvisning afspejler, og at der hos de sociale myndigheder hurtigt dannes et overblik over problemernes karakter og omfang. Det foreslås, at politimesteren senest samtidig med en afgørelse om bortvisning skal underrette det sociale udvalg om sagen.

De sociale myndigheder bør samtidig med underretningen fra politiet modtage kopi af relevante sagsakter. Dette bør også gælde elektronisk lagrede data. Oplysningerne bør meddeles uden krav om samtykke fra de involverede personer.

Der bør både hos politiet og de sociale myndigheder udpeges en kontaktperson for den forurettede, som den pågældende kan kontakte med eventuelle spørgsmål. Det samme bør gælde for den, der bortvises.

Det vil være af meget væsentlig betydning, at de sociale myndigheder hurtigt etablerer kontakt til parterne med henblik på en tidlig vurdering af, hvorledes problemerne kan løses, og at der hurtigt skaffes grundlag for, at parterne, navnlig den forurettede, kan træffe deres valg, samt at der herefter iværksættes de nødvendige hjælpeforanstaltninger.

Disse foranstaltninger bør omfatte en indledende rådgivning om mulighederne for hjælp.

For den forurettede vil der navnlig kunne være behov for økonomisk hjælp, i det omfang forsørgelse fra den bortviste umiddelbart kan ventes at ophøre. Særlige problemer kan opstå, hvor en lejlighed står i den bortvistes navn og der er tale om samboende, hvis samliv har været i mindre end 2 år.

Der vil endvidere kunne være behov for rådgivning og henvisning til rådgivning om separation og skilsmisse, bidrag m.v., jf. også afsnit 15 nedenfor.

For den bortviste vil der navnlig kunne være behov for hjælp til at skaffe en – eventuelt midlertidig – bolig. Hvis andre løsninger ikke er mulige, kan det blive nødvendigt med ophold på forsorgshjem, jf. den sociale servicelovs § 94.

Herudover kan den pågældende navnlig have behov for andre sociale foranstaltninger, f.eks. i form af behandling for et eventuelt alkohol- eller stofmisbrug. Om støtte til mænd, der har udøvet vold, henvises til bilag 3.

Formålet med hjælpeforanstaltninger må være, at der så hurtigt som muligt iværksættes tiltag med henblik på en varig løsning, hvad enten den sigter mod et varigt brud eller en genoptagelse af samlivsforholdet. I begge tilfælde handler det om at komme frem til en situation, hvor bortvisningen ikke længere er nødvendig. Ved det varige brud må ikke mindst boligforholdene afklares. Ved forsøg på genoptagelse af samlivet må det navnlig gennem behandling for misbrug eller lignende sikres, at der er et forsvarligt grundlag herfor.

De nødvendige tiltag vil kunne involvere flere forskellige aktører, herunder gennem retshjælp og fri proces. Efter udvalgets opfattelse er det imidlertid væsentligt, at de sociale myndigheder i almindelighed kan fremstå som en aktiv og koordinerende instans i bestræbelserne på at tilvejebringe grundlaget for bortvisningens ophævelse.

Socialministeriet har over for udvalget oplyst, at der ikke umiddelbart er ressourcer til rådighed for socialforvaltningerne til den indsats, som er beskrevet ovenfor. Det drejer sig bl.a. om personale, der er udannet til disse særlige opgaver. Der kan endvidere blive tale om kapacitetsproblemer, f.eks. med hensyn til forsorgshjem. Hertil kommer f.eks. de problemer,